

بررسی عوامل مرتبط با بروز عفونت های بیمارستانی در ایران: یک مطالعه مروری

آرام کریمیان¹، کامل عبدی²، مختار یعقوبی³

¹ گروه فوریت های پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران (نویسنده مسئول)

² گروه هوشبری، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

³ گروه اتاق عمل، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشکاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

مقدمه و هدف: عفونت های بیمارستانی یکی از مشکلات مهم سلامت در کشورهای در حال توسعه هستند. این پدیده میزان مرگ و میر و طول مدت بستری را افزایش می دهد و هزینه های هنگفتی را به بخش بهداشت و درمان کشور تحمیل می کند. لذا با توجه به شیوع عفونت های بیمارستانی و عوارض شناخته شده ی آن این مطالعه با هدف بررسی عوامل مرتبط با بروز عفونت های بیمارستانی در ایران انجام شد.

روش پژوهش: این مطالعه از نوع مروری نظام مند می باشد. در این مطالعه مقالات مرتبط در چهار بانک اطلاعاتی شامل بانک اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، پایگاه جستجوی اطلاعات و مدارک علمی کشور، بانک اطلاعات مقالات علوم پزشکی و بانک اطلاعات نشریات کشور با استفاده از کلید واژه های عفونت بیمارستانی، بیمارستان و عوامل مرتبط با عفونت های بیمارستانی جستجو شدند. با مطالعه ی مقالات، مقالاتی را که مرتبط با هدف مطالعه بود انتخاب شدند.

نتایج: براساس نتایج مطالعات و اسناد علمی، عفونت های تنفسی و ادراری بیشترین درصد عفونت های بیمارستانی را در ایران به خود اختصاص داده اند. بیشترین میزان عفونت مربوط به بخش های ویژه خصوصاً ICU و NICU می باشد. از لحاظ سنی، کودکان زیر 5 سال و سالمندان بالای 65 سال بیشتر مستعد ابتلا به عفونت های بیمارستانی بوده اند. از نظر عوامل ایجاد عفونت، بیشترین فراوانی مربوط به پسودوموناس، کلبسیلا و آنتروباکتر بوده است. از نظر تجهیزات مهمترین عوامل انتقال مربوط به ساکشن، کاتتر ادراری، لوله تراشه، ونتیلاتور و کاتتر وریدی بوده است. همچنین طبق انتظار افرادی که سابقه جراحی و طول اقامت بیشتر در بیمارستان را داشته اند بیشتر مستعد ابتلا به عفونت بیمارستانی بوده اند.

بحث: مطالعات مختلف حاکی از آن است که شیوع عفونت و عوامل مرتبط با آن در بیمارستان های مختلف متفاوت است؛ بنابراین کنترل و کاهش آن نیازمند نظام مدیریتی تخصصی در هر بیمارستان می باشد. بیمارستان های کشور باید به صورت مستمر میزان عفونت، عوامل خطر و گروه های آسیب پذیر را شناسایی کرده و جهت کاهش آنها بکوشند. همچنین آموزش تمامی پرسنل بیمارستان، اجرای دستورالعمل های ابلاغی وزارت بهداشت و نظارت مستمر بر رعایت دستورالعمل ها ضروری می باشد.